

Monumentnummer*: 531392

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **11 januari 2013**
Kadaster deel/nr **82685/93**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Bussum	Gooise meren	Noord-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Bussum	D			8122

Omschrijving**

Cluster 10. Artillerieloods.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

ARTILLERIELOODS als niet bomvrij, gebouwd onderdeel van het Fort Werk IV binnen het Offensief voor Naarden. Naarden is van oudsher een belangrijke vestingstad, maar de stad was kwetsbaar vanwege de hoge ligging op de uitlopers van het Gooi, die een acces tot Amsterdam boden. Behalve de doorlopende vernieuwingen aan de vesting zelf, werden hierom reeds vroeg ook buiten Naarden verdedigingswerken aangelegd. Vanaf 1868 kwam het Offensief voor Naarden tot stand. Het bestond uit een hoofdwerk (Fort Werk IV) en vier flankerende werken. De vijf werken lagen in een halve cirkel ten zuiden en oosten van Naarden. Tot de bouwwerken op Fort Werk IV behoorde van oorsprong een houten artillerieloods. Deze werd op oudejaarsdag 1917 verwoest door brand. Niet lang daarna is op dezelfde plaats, aan de noordwestzijde buiten de gecreneleerde muur, een nieuwe loods gebouwd, ditmaal echter van het minder brandbare baksteen. De loods was bedoeld voor de opslag van artilleriesmaterieel.

Omschrijving

Bakstenen ARTILLERIELOODS uit circa 1918, van één bouwlaag hoog onder zadeldak, met de nok evenwijdig met het noordwestelijke deel van de gecreneleerde muur van het Fort Werk IV. De loods heeft een rechthoekige plattegrond en meet circa 40 x 9 m. De zijgevels zijn voorzien van lisenen waartussen schuifvensters met luiken en enkelvoudige deuren. De kopse gevel (westgevel) bevatte in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

oorsprong alleen een dubbele houten deur. De topgevel is voorzien van een luik en eindigt in een houten windveer met eenvoudige makelaar en sierspanten.

Waardering

De ARTILLERIELOODS is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is aangelegd en daarna door anderen gedurende meer dan 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden, in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de en 20e eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (20e eeuw).

Het onderdeel is een voorbeeld van een bakstenen artillerieloods uit circa 1918.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is een representatief voorbeeld van een artillerieloods met vergelijkbare hoofdvorm, indeling, detaillering en materiaaltoepassing, die op meerdere forten van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zijn gebouwd, maar die lang niet overal zijn bewaard.

* Het onderdeel is gaaf bewaard omdat het qua bouwmassa, indeling en detaillering vrijwel ongewijzigd is ten opzichte van de bouwtijd en omdat de loods zich in het veld goed in zijn oorspronkelijke situering en functie laat herkennen.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Fort, vesting en -onderdelen

Functie